

seisus niišama auus on, kui iga teine seisus, ja et põllumees igas kohas niišama mees on kui teine, kui ta aga oma seisuse tarvis tubliste on õppinud ja oma ametit hoolega ja truuusega peab. On põllumees säälsamas koolis fainud, kus kaupmees ehk mõne muu seisuse mees, siis peetalje temast kaa niišama palju lugu.

Rui mõttelja mees, oli Wäljaotsa Jüri seda, mis siin praegu olen ütelnud, läbi mõtelnud ja sest oru saanud. Selle pärast soovis ta, et tema poeg tublits põllumeheks hakkaks. Ta tahtis teda aga koolitatud põllumeheks teha. Et Jaan kihelkonna koolis juba Saksa keelt oma jagu oli õppinud, siis isä teda veel linna freeskooli, mis ta ka selme aastaga läbi tegi. Sedala wiisi olli ta fahefsateistkümmend aastat wanaks saanud, ja tuli oma isä juure kodu, kus ta maja töös ja talituses igal pool isale abiks ja nõuufs oli. Jaan oli waimu poolest oma isä poeg ja tundis isä sõnu töe olewat, kui see talle ette harutas, et põllumehe seisuses tema kõige kindlamat leiba wõib leida. Selle pärast ei olnud tol midagi selle waasta ütlemist, kui isä soovis, et ta tema koha pätanda jaks peals jäätma. Terasse meelega oli Jaan ka ise linna elu tähele pannud ja õra tunnud, et ta patem ühtigi ei ole kui maal, waid mitmest tükist, nimelt elukombete poolest, veel halvem. Ta jäi hää meelega isä juure ja ei häbenenud ialgi kät tööle pašina, kus seda maja oli.

Wäljaotsa Jüri maa vääl elasivad sa mitu jaunameest. Neile andis ta igaühele üks keje poldu fätte, mis nad oma jaoks wõisisivad harida ja sest

omale elu ülespidamist soada. Ka selle poolest oli siis Jüri mitmele rendiperemehele ja pärismaapida, jale eesmärgiks. Mitmed teewad nõnda, et, kui koha wõtarwad, siis fölik wabadihud ehk saunihud minema wihuwend, ehk küll neil sagedaste wõimalik küllalt oleks, neid oma krundi vääl pidada. Just siin on jälle üks osi meie rahwa juures, mis parandada tahab. Ligimise armastust on wäga wähe leida. See, kes jõukama järje väale on saanud, ei hooli enam waesemast midagi. Ta wõib kowa südamega väält kuulata, kui waene tema käest põllusserwakest ehk heinamaa-lavikest palub ja selle eest nii ja nii mitu väewa tolle töösse tulla lubab, aga ta ei täida mitte tema palivet. Waene wabadihud peab filmaweeega ja südame-waluga õra minema ja ei tea mitte, kuid ta eestuleval aastal peab elama, sest et fölik ülespidamise lootus otsas on. Sedala wiisi süninib sagedaste.

Mii ei olnud Jüri mitte. Maal-laviksed, mis tal enesel just mitte hädä pärast tarvis ei olnud, andis ta wabadihude fätte, et nad ka wõisisivat elada. Ta lastis neid selle eest enesete tööpäivi teha, mis ka temale jälle kasuufs oli. Üks fölik peseb teist, ütlib wanaskona; see tähendab siin niišama palju kui: Üks inime aitab teist. See on ju riisti-rahwa kohus, et seda wiisi tehtakse. — —

Taga teisel pool wälja otsas waasta metja elas Jüri krundi vääl saunamees Jaak oma wäisse tütre Liinga, kes ilus tütarlaps oli ja nagu maasikas õitses. Saunamees Jaak oli enne, kui ta naesemeheks sai, naabritikhelkonna-koolumeistri juures jul-